

Workshop DreptCompAct

PROFESIA DE JURIST ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ – ÎNTRE LEGE, DECIZIE ȘI RESPONSABILITATE

Workshop pentru facilitarea comunicării mediu academic – mediu economic real, în vederea adaptării și corelării competențelor profesionale și a abilităților practice aferente, oferite de programele de studii de licență/masterat la care sunt înmatriculați membrii grupului țintă cu cerințele pieței muncii dinamice și globale

26.01.2026 online

Temă expert: **LOCUL PROFESIILOR JURIDICE ÎN ARHITECTURA DREPTULUI**

Dezvoltarea și sprijinirea parteneriatelor sustenabile, cu angajatori din mediul economic real, la care se realizează stagiile de practică de specialitate, pentru adaptarea și corelarea competențelor profesionale cu cerințele pieței muncii, în vederea facilitării inserției socio-profesionale a viitorilor absolvenți

Locul profesiilor juridice în arhitectura dreptului

1. Profesiile juridice ca pilon al statului de drept

- În cadrul unui stat democratic, dreptul nu funcționează doar prin existența normelor, ci prin aplicarea și interpretarea lor de către profesioniști specializați.
- Profesiile juridice reprezintă mecanismul prin care normele juridice devin realitate practică.

2. Categoriile principale de profesii juridice

- În arhitectura dreptului, profesiile juridice pot fi grupate astfel:

A. Profesiile cu rol direct în înfăptuirea justiției:

- **Judecătorii** – aplică și interpretează legea în mod imparțial
- **Procurorii** – reprezintă interesul public și exercită acțiunea penală
- În România, aceste profesii funcționează în cadrul autorității judecătorești, organizate prin instituții precum Consiliul Superior al Magistraturii și instanțele judecătorești, inclusiv Înalta Curte de Casație și Justiție.

B. Profesiile juridice liberale

Profesiile juridice liberale în România

- Profesiile juridice liberale reprezintă acele profesii exercitate în mod independent, pe baza unei calificări juridice specializate, care contribuie la realizarea actului de justiție și la asigurarea securității raporturilor juridice.
- Acestea nu fac parte din autoritatea judecătorească propriu-zisă, dar sunt indispensabile funcționării sistemului de drept și consolidării statului de drept consacrat prin Constituția României.

Caracteristicile profesiilor juridice liberale

Profesiile juridice liberale se caracterizează prin:

- **Independență profesională**
- **Autonomie organizatorică**
- **Exercitare pe răspundere proprie**
- **Acces reglementat prin lege**
- **Control profesional exercitat de organe proprii**

Funcționarea acestora se bazează pe principiul libertății exercitării profesiei, dar în limitele legii și ale normelor deontologice.

Avocatul

Avocatura este una dintre cele mai importante profesii juridice liberale.

Rol și funcții:

- Asigură dreptul la apărare și reprezintă și asistă persoanele fizice și juridice în fața instanțelor
- Oferă consultanță juridică
- Redactează acte juridice
- Profesia este organizată în cadrul Uniunea Națională a Barourilor din România, structură autonomă care coordonează barourile din țară.

- Independența avocatului este esențială pentru garantarea unui proces echitabil și pentru realizarea drepturilor fundamentale.

Notarul public

- Notarul public exercită un serviciu de interes public, dar într-o formă liberală.

Atribuții principale:

- Autentificarea actelor juridice
- Succesiuni
- Legalizări și certificări

- Redactarea și verificarea legalității actelor
- Profesia este organizată în cadrul Uniunea Națională a Notarilor Publici din România.
- Notarul contribuie la asigurarea securității circuitului civil.

Executorul judecătoresc

Acesta pune în executare hotărârile judecătorești și alte titluri executorii.

Rol:

- Executarea silită a obligațiilor
- Comunicarea actelor procedurale

- Aplicarea măsurilor de executare
- Profesia este organizată prin Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.
- Executorul asigură eficiența actului jurisdicțional, fără de care hotărârile judecătorești ar rămâne lipsite de efect concret.

Practicianul în insolvență

- Practicianul în insolvență gestionează procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, administrând sau lichidând patrimoniul debitorului.
- Profesia este organizată în cadrul Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România.

Profesiile juridice liberale contribuie la:

- Garantarea accesului la justiție
- Protejarea drepturilor fundamentale
- Asigurarea securității juridice
- Prevenirea conflictelor sociale
- Eficiența actului de justiție
- Deși nu fac parte din autoritatea judecătorească propriu-zisă, ele sunt componente esențiale ale arhitecturii dreptului și ale statului de drept.

• **Funcțiile profesiilor juridice în sistemul de Drept**

1. **Funcția de interpretare a normei juridice**

- Normele juridice au un caracter general și abstract, necesitând interpretare pentru a fi aplicate situațiilor concrete.
- **Judecătorii** interpretează legea în procesul soluționării litigiilor, contribuind la formarea jurisprudenței.
- **Avocații** formulează argumente juridice și susțin interpretări favorabile intereselor clientului.
- **Procurorii** interpretează normele în vederea exercitării acțiunii penale.

- La nivel suprem, unificarea interpretării legii este realizată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care asigură aplicarea unitară a normelor juridice.

2. Funcția de aplicare a dreptului

- Profesiile juridice asigură transpunerea normelor juridice în soluții concrete.
- Instanțele pronunță hotărâri judecătorești.
- Procurorii exercită acțiunea penală.
- Executorii judecătorești pun în executare hotărârile definitive.
- Notarii publici autentifică acte juridice și conferă siguranță circuitului civil.

- Fără această funcție, dreptul ar rămâne ineficient, lipsit de forță obligatorie practică.

3. Funcția de garantare a drepturilor și libertăților fundamentale

- Un rol central al profesiilor juridice este protecția drepturilor fundamentale ale persoanei.
- Avocații asigură dreptul la apărare.
- Judecătorii garantează procesul echitabil și imparțial.
- Procurorii protejează ordinea de drept și interesele generale ale societății.
- Această funcție este strâns legată de principiul independenței justiției, garantat instituțional prin organisme precum Consiliul Superior al Magistraturii.

4. Funcția de echilibru și control instituțional

- Într-un stat democratic, profesiile juridice contribuie la menținerea echilibrului între puterile statului.
- Instanțele controlează legalitatea actelor administrative și pot cenzura abuzurile autorităților publice. Prin mecanismele jurisdicționale și prin controlul de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională a României, se asigură supremația Constituției și respectarea principiului separației puterilor.

5. Funcția preventivă și de securitate juridică

- Profesiile juridice contribuie la prevenirea conflictelor și la stabilitatea raporturilor sociale:

- Notarii verifică legalitatea actelor înainte de autentificare.
- Consilierii juridici asigură conformitatea activităților instituțiilor cu normele legale.
- Avocații oferă consultanță juridică pentru evitarea litigiilor.
- Această funcție consolidează securitatea juridică și încrederea în sistemul de drept.
- **6. Funcția educativă și formativă**
- Prin activitatea lor, profesioniștii dreptului contribuie la dezvoltarea culturii juridice în societate. Jurisprudența, doctrina și practica profesională modelează comportamentele sociale și întăresc respectul față de lege.